

samt med runor ave Maria Jessus ... Maken till denna klocka har under wanliga omständigheter kommit ned i en kärn på Gamla Ryds egor.» K. Torin har också undersökt klockan, och senare har den granskats av M. Åmark och H. Jungner.

Malm. Höjd 79–98 cm, diameter 83 cm. Kläppen är ny. Den gamla, 72 cm lång, förvaras i tornkammaren. Klockan är ett tämligen grovt arbete. Kroppen har två skriftband. Det övre, 5 cm brett, nedanför klockhalsen är tomt, det nedre, 7 cm brett, ovanför slagringen bär runinskrift samt en signatur med latinska bokstäver, dessutom ett hjulkors. Ovanför detta nedre skriftband finnas två gjutarmärken och en sexuddig stjärna, 3–4 cm höga. I övrigt saknas dekor. Brädden sluttar något utåt. »Liksom så många andra äldre klockor är äfven denna affilad i kanten, ty filspån af klockmetall ansågs vara ett mycket verksamt medel mot allehanda sjukdomar. Särskildt hafva denna klockas spån blifvit gifna åt barn för att bota 'skiren', såsom engelska sjukan benämnes i södra Vestergötland», skriver Torin. Inskriften är retrograd. Den gjutna runinskriften framträder mycket tydligt. Signaturen däremot har slitits av järnlänkarna, med vilka klockan tidigare har ringts.

Runinskrift:

+ ⁵auæ maria : ¹⁰iæssus

»Ave Maria. Jesus.»

Bokstavsinskrift:

+ hAquinus +

Till läsningen: Runinskriften inledes med ett likarmat kors. De två punkter i oregelbunden ställning, som därefter följa, äro troligen icke avsiktliga. Det finns liknande, omotiverade punkter på andra ställen i ytan, t. ex. efter 4 r. Den första bst i binderunan är ensidig, den tredje dubbelsidig, ⁵auæ. 3 a och 6 a ha ensidiga bistavar, 8 æ däremot dubbelsidig. Bst i 4 r når på mitten icke fram till hst. Efter 6 a står ett sk bestående av tre punkter. De tre tecknen för s (9, 10, 12) ha formen ſ . Efter 12 s finns intet sk. R. 2, 5, 6 och 7 ha schatteringar. — Före signaturen står ett missbildat kors och efter namnet likaledes ett kors. Före detta sista kors har M. Åmark sett en bokstav p av minuskeltyp, som han anser »möjligen betyda presbyter = präst». Utifrån bilden pl. 194 kan förhållandet icke bedömas. På klockan finnas emellertid inga spår av något p. Övriga granskare (Djurklou, Torin, Jungner) ha icke redovisat någon bokstav här. Förmodligen har den egendomliga s-formen vilselett Åmark. Se även Vg 222 Malma, där namnet framstår exakt likadant som på Älvsereds-klockan.

Haquinus har gjutit och signerat ytterligare tre runklockor, samtliga västgötska (Vg 222 Malma, 245 Herrljunga, 247 Hössna) med likartade inskrifter. Hössnaklockan är självdaterande, 1345. De andra tre tidfästas av Åmark (a. a. 1960) till omkring 1350. Några andra data beträffande gjutaren och hans verksamhet känner man icke.

254, 255 och 256. S:t Peders sn, se s. 441, 455, 456

257. Tumbergs sn, se s. 489

258 och 259. Norra Björke sn, se s. 433